

Yayın Tarihi: 28 Haziran 2024 10:00

Sayı: 53529

Dış Ticaret İstatistikleri, Mayıs 2024

Mayıs ayında genel ticaret sistemine göre ihracat %11,3 arttı, ithalat %10,4 azaldı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2024 yılı Mayıs ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %11,3 artarak 24 milyar 66 milyon dolar, ithalat %10,4 azalarak 30 milyar 568 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Mayıs döneminde ihracat %4,5 arttı, ithalat %9,2 azaldı

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2024 yılı Ocak-Mayıs döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,5 artarak 106 milyar 877 milyon dolar, ithalat %9,2 azalarak 143 milyar 682 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Aylara göre dış ticaret, Mayıs 2024

		(Milyon ABD \$)						
Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak- Mayıs	2023	102 282		158 315		- 56 033		64,6
	2024	106 877	4,5	143 682	-9,2	- 36 805	-34,3	74,4
Mayıs	2023	21 621		34 115		- 12 495		63,4
	2024	24 066	11,3	30 568	-10,4	- 6 502	-48,0	78,7

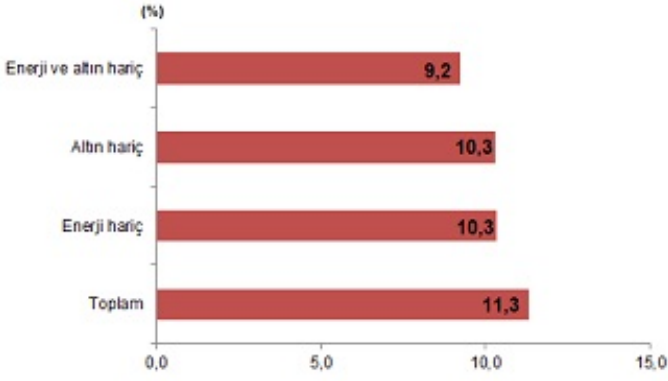
Mayıs ayında enerji ürünleri ve altın hariç ihracat %9,2 artarken ithalat %8,0 azaldı

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2024 Mayıs ayında %9,2 artarak 20 milyar 112 milyon dolardan, 21 milyar 969 milyon dolara yükseldi.

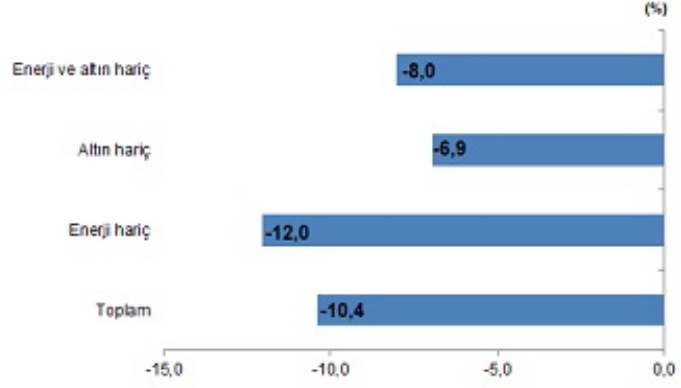
Mayıs ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat %8,0 azalarak 26 milyar 65 milyon dolardan, 23 milyar 971 milyon dolara geriledi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı Mayıs ayında 2 milyar 2 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi %0,5 azalarak 45 milyar 940 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı %91,7 oldu.

İhracat gelişim hızı, Mayıs 2024

İthalat gelişim hızı, Mayıs 2024

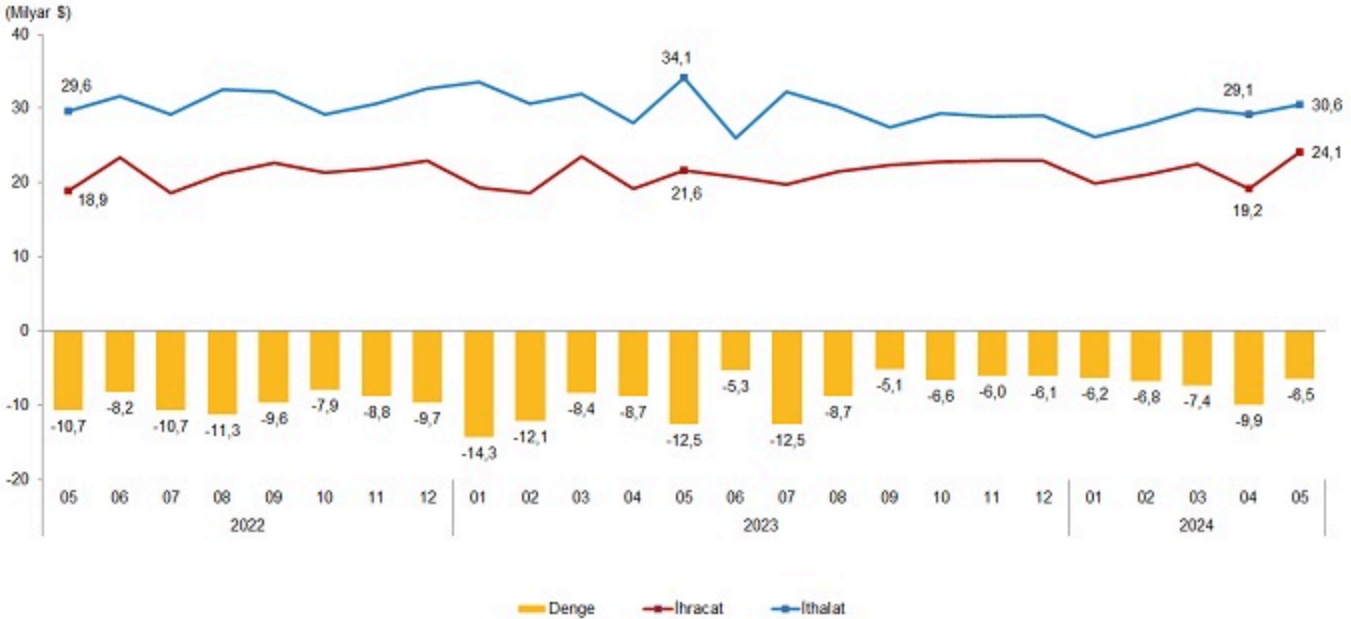
Dış ticaret açığı Mayıs ayında %48,0 azaldı

Mayıs ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %48,0 azalarak 12 milyar 495 milyon dolardan, 6 milyar 502 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Mayıs ayında %63,4 iken, 2024 Mayıs ayında %78,7'ye yükseldi.

Dış ticaret açığı Ocak-Mayıs döneminde %34,3 azaldı

Ocak-Mayıs döneminde dış ticaret açığı %34,3 azalarak 56 milyar 33 milyon dolardan, 36 milyar 805 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Ocak-Mayıs döneminde %64,6 iken, 2024 yılının aynı döneminde %74,4'e yükseldi.

İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Mayıs 2024

Mayıs ayında imalat sanayinin toplam ihracattaki payı %94,8 oldu

Ekonomik faaliyetlere göre ihracatta, 2024 Mayıs ayında imalat sanayinin payı %94,8, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %3,1, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,7 oldu.

Ocak-Mayıs döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayinin payı %94,2, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörü payı %3,7, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,6 oldu.

Mayıs ayında ara mallarının toplam ithalattaki payı %68,9 oldu

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, 2024 Mayıs ayında ara mallarının payı %68,9, sermaye mallarının payı %14,7 ve tüketim mallarının payı %16,1 oldu.

İthalatta, 2024 Ocak-Mayıs döneminde ara mallarının payı %70,0, sermaye mallarının payı %14,6 ve tüketim mallarının payı %15,3 oldu.

Sektörlere göre dış ticaret, Mayıs 2024

Sektörler	(Milyon ABD \$)									
	Mayıs					Ocak- Mayıs				
	2023		2024		Değişim (%)	2023		2024		Değişim (%)
Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	Değer		Pay (%)	Değer	Pay (%)		
İSIC Rev.4										
İhracat (FOB)										
Toplam	21 621	100,0	24 066	100,0	11,3	102 282	100,0	106 877	100,0	4,5
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	598	2,8	740	3,1	23,7	3 465	3,4	3 987	3,7	15,0
Madencilik ve taşocakçılığı	351	1,6	404	1,7	15,0	1 533	1,5	1 677	1,6	9,4
İmalat	20 565	95,1	22 808	94,8	10,9	96 762	94,6	100 727	94,2	4,1
Diğer	107	0,5	114	0,5	6,7	522	0,5	486	0,5	-6,9
BEC										
İthalat (CIF)										
Toplam	34 115	100,0	30 568	100,0	-10,4	158 315	100,0	143 682	100,0	-9,2
Sermaye (yatırım) malları	4 768	14,0	4 506	14,7	-5,5	20 662	13,1	20 939	14,6	1,3
Ara (ham madde) malları	25 222	73,9	21 067	68,9	-16,5	119 618	75,6	100 574	70,0	-15,9
Tüketim malları	4 107	12,0	4 911	16,1	19,6	17 915	11,3	21 969	15,3	22,6
Diğer	18	0,1	83	0,3	365,6	120	0,1	199	0,1	65,7

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

İSIC: Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması

BEC: Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması

Mayıs ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Mayıs ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 902 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 521 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 475 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 148 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 124 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,8'ini oluşturdu.

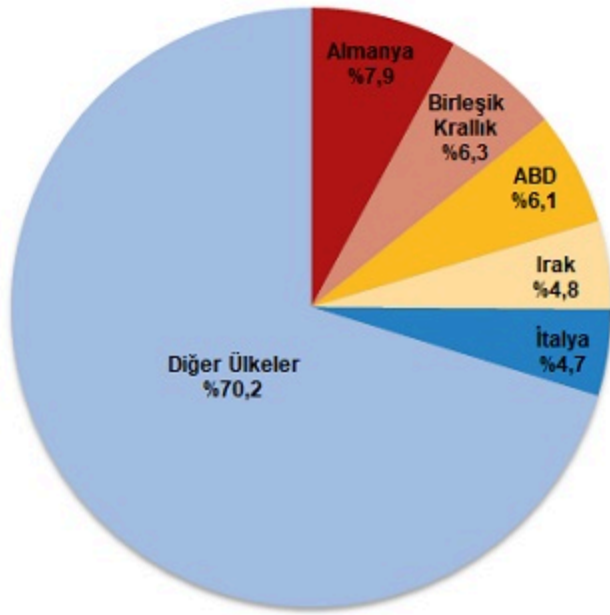
Ocak-Mayıs döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 8 milyar 609 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 6 milyar 459 milyon dolar ile ABD, 5 milyar 893 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 5 milyar 433 milyon dolar ile İtalya ve 5 milyar 378 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,7'sini oluşturdu.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı

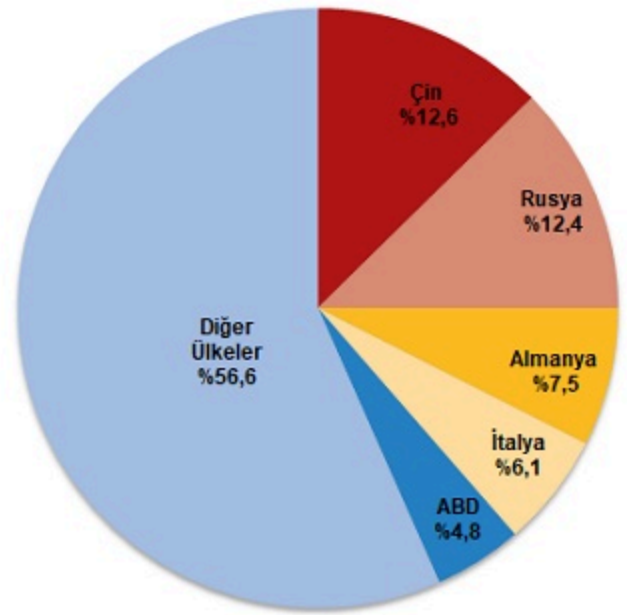
İthalatta Çin ilk sırayı aldı. Mayıs ayında Çin'den yapılan ithalat 3 milyar 862 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 780 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 2 milyar 282 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 879 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 456 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %43,4'ünü oluşturdu.

Ocak-Mayıs döneminde ithalatta ilk sırayı Rusya aldı. Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 19 milyar 90 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 17 milyar 846 milyon dolar ile Çin, 10 milyar 806 milyon dolar ile Almanya, 8 milyar 498 milyon dolar ile İtalya, 6 milyar 931 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %44,0'ını oluşturdu.

Ülkelere göre ihracat, Mayıs 2024

Ülkelere göre ithalat, Mayıs 2024

Grafikteki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %9,6 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2024 Mayıs ayında bir önceki aya göre ihracat %9,6 artarken, ithalat %9,6 azaldı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2024 yılı Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %11,6 artarken, ithalat %12,1 azaldı.

Yüksek teknolojili ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,8 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.4 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Mayıs ayında ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,8'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,8'dir. Ocak-Mayıs döneminde ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,2'dir. Ocak-Mayıs döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,4'tür.

Mayıs ayında imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %82,9'dur. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %10,3'tür. Ocak-Mayıs döneminde imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %80,5'tir. Ocak-Mayıs döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %11,0'dır.

Teknoloji yoğunluğuna göre imalat sanayi ürünleri dış ticareti, Mayıs 2024

(Milyon ABD \$)

Teknoloji yoğunluğu	Mayıs					Ocak- Mayıs				
	2023		2024		Değişim (%)	2023		2024		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
İhracat (FOB)										
Toplam imalat sanayi	20 565	100,0	22 808	100,0	10,9	96 762	100,0	100 727	100,0	4,1
Yüksek teknolojlili ürünler	764	3,7	871	3,8	14,1	3 555	3,7	3 397	3,4	-4,4
Orta yüksek teknolojlili ürünler	7 606	37,0	8 206	36,0	7,9	35 963	37,2	36 837	36,6	2,4
Orta düşük teknolojlili ürünler	5 840	28,4	6 879	30,2	17,8	26 559	27,4	29 112	28,9	9,6
Düşük teknolojlili ürünler	6 355	30,9	6 851	30,0	7,8	30 685	31,7	31 381	31,2	2,3
İthalat (CIF)										
Toplam imalat sanayi	28 096	100,0	25 341	100,0	-9,8	124 295	100,0	115 707	100,0	-6,9
Yüksek teknolojlili ürünler	2 725	9,7	2 619	10,3	-3,9	12 678	10,2	12 704	11,0	0,2
Orta yüksek teknolojlili ürünler	11 855	42,2	11 160	44,0	-5,9	51 185	41,2	50 761	43,9	-0,8
Orta düşük teknolojlili ürünler	10 361	36,9	7 953	31,4	-23,2	46 647	37,5	36 396	31,5	-22,0
Düşük teknolojlili ürünler	3 156	11,2	3 609	14,2	14,4	13 785	11,1	15 846	13,7	15,0

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürün Grupları Sınıflaması Eurostat tarafından NACE Rev.2 sınıflaması baz alınarak hazırlanmış, ISIC Rev.4 sınıflamasına uyarlanmıştır.

Özel ticaret sistemine göre ihracat 2024 yılı Mayıs ayında 22 milyar 26 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre, 2024 yılı Mayıs ayında, ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %12,6 artarak 22 milyar 26 milyon dolar, ithalat %8,8 azalarak 28 milyar 940 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Mayıs ayında dış ticaret açığı %43,1 azalarak 12 milyar 150 milyon dolardan, 6 milyar 914 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Mayıs ayında %61,7 iken, 2024 Mayıs ayında %76,1'e yükseldi.

İhracat 2024 yılı Ocak-Mayıs döneminde 97 milyar 83 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre ihracat, 2024 yılı Ocak-Mayıs döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,1 artarak 97 milyar 83 milyon dolar, ithalat %9,4 azalarak 134 milyar 642 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Mayıs döneminde dış ticaret açığı %32,1 azalarak 55 milyar 321 milyon dolardan, 37 milyar 559 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Ocak-Mayıs döneminde %62,8 iken, 2024 yılının aynı döneminde %72,1'e yükseldi.

Özel ticaret sistemine göre dış ticaret, Mayıs 2024

(Milyon ABD \$)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değişim		Değişim		Değişim		
		Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	
Ocak- Mayıs	2023	93 238		148 559		- 55 321		62,8
	2024	97 083	4,1	134 642	-9,4	- 37 559	-32,1	72,1
Mayıs	2023	19 569		31 719		- 12 150		61,7
	2024	22 026	12,6	28 940	-8,8	- 6 914	-43,1	76,1

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi 31 Temmuz 2024'tür.

Dış ticaret istatistikleri genel ticaret sistemi ve özel ticaret sistemi olmak üzere iki farklı ticaret sistemine göre hesaplanmaktadır. Genel ticaret sisteminde, bir ülkenin ekonomik alanına giren ve ekonomik alanından çıkan mallar kapsamaktadır. Bu sistemde, ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanına giren veya bu alanlardan çıkan mallar hesaplamalara katılmaktadır. Özel ticaret sisteminde ise, gümrük antrepoları ve serbest bölgeler istatistiklerde yer almamakta, sadece ülkenin serbest dolaşım alanına giren ve bu alandan çıkan mallar kapsamaktadır.

Bu bağlamda, Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle üretilen dış ticaret istatistiklerinin ödemeler dengesi ve ulusal hesaplar gibi ekonomik istatistiklerde yapılan revizyonlara uyumlu hale getirilmesi amacıyla, Ocak 2020'den itibaren ayrıntılı olarak genel ticaret sistemine göre yayımlanmaktadır. Özel ticaret sistemine göre dış ticaret istatistiklerine ise bülten ve ekinde özet olarak yer verilmektedir.